

Träskyddskommitténs meddelande nr 41

Revidering av stavförsök med S 25, K 33, KP, Celcure och kreosotolja

I kommitténs meddelande nr 32 och 36 har översikter lämnats över rubricerade stavförsök efter försökstider på ett resp. 1.8 år. I föreliggande meddelande återfinnas resultaten från de senast utförda revideringarna.

I tab. 1 har resultaten sammanställts av försök med KP-salt, som utsattes 1953 i Ljungbyholm, Norrfors och växthus. Oimpregnerade stavar är helt utdömda i växthus och Ljungbyholm och måttligt angripna i Norrfors. På de KP-impregnerade stavarorna finnas inga angrepp på stavarorna utomhus, medan i växthus hälften av stavarorna nu är angripna.

Tab. 2 visar resultaten efter 2.1 år av de stavförsök, som utsattes i växthus 1955. Oimpregnerat virke hade en livslängd av 0.6 år. Även de lägsta koncentrationerna av S 25 och Celcure är nu utdömda. Av saltmedlen uppvisar KP det bästa resultatet. S 25 och Celcure synas f.n. vara ungefär likvärdiga. Kreosotoljan är fortfarande det bästa medlet i dessa försök.

Stavar impregnerade med K 33 utsattes i växthuset den 25.2 1957. För att möjliggöra en jämförelse med de tidigare stavförsöken utsattes samtidigt en ny serie med S 25-stavar. De första revideringarna av detta försök har sammanställts i tab. 3. Efter ett år har K 33 en bättre effekt än S 25. En jämförelse med röt-hastigheten i det tidigare utsatta försöket visar att rötförloppet i det nya försöket synes gå snabbare (tab. 4). Anledningen till denna olikhet i rötning kan möjligen bero på att de senast utsatta stavarorna placerades på ett ställe där tidigare oimpregnerade starkt rötangripna sliprar varit nedgrävda.

Stockholm den 23 april 1958

Erik Rennerfelt

Tabell 1. Resultat av fältförsök med KP-salt.

I varje serie ingår 10 stavar.

Provfält	Beteckning å medel	Halt verksam beståndsdel i impregn.-lösningen 3)	Stavarnas tillstånd			Rötfaktor		Medelvaraktighet år
			utan angrepp	med röta	utdömda	1957	1958	
Ljungbyholm 1)	Oimpr.	-	-	-	10	37.5	100	4.0
	53 D 6	0.6% Cu, 0.3% Pe	10	-	-	0	0	
	D 4	0.4 " 0.2 "	10	-	-	0	0	
	D 3	0.3 " 0.15 "	10	-	-	0	0	
Norrfors 1)	Oimpr.	-	-	10	-	25.0	45.0	
	53 D 6		10	-	-	0	0	
	D 4		10	-	-	0	0	
	D 3		10	-	-	0	0	
Växthus 2)	Oimpr.	-	-	-	10	100	100	0.6
	53 D 6		6	4	-	10	12.5	
	D 4		4	5	1	7.5	22.5	

1) Försöksresultat efter 4 år

2) " " 4.5 år

3) KP innehåller vid praktisk impregnering 0.3 % Cu och 0.15 % pentaklorfenol (= D 3 = 3 % KP-koncentrat)

Tabell 2. Stavförsök med kreosotolja, KP, S 25 och Celcure, försöksresultat i växthus efter 2.1 år.

Impregneringsmedel	Impreg. lösn. konc. %	Kg/m ³ splintved	A N G R E P P					Rötfaktor efter år		Medelvaraktighet år
			Inget	Svagt	Lättligt	Svårt	Klycket svårt	1.7	2.1	
Oimpregnerat :)	-	-	-	-	-	-	20	100	100	0.6
S 25	3.2	19.8	20	-	-	-	-	0	0	-
"-	1.6	10.0	17	1	-	-	2	0	11.25	-
"-	0.8	4.8	9	-	-	-	11	6.25	55.0	-
"-	0.4	2.45	3	1	-	-	16	42.0	76.25	-
"-	0.16	0.96	-	-	-	-	20	97.5	100	1.1
K P	6.0	5.60	10	-	-	-	-	0	0	-
"-	3.0	2.88	10	-	-	-	-	0	0	-
"-	1.5	1.40	9	-	-	-	-	0	0	-
"-	0.75	0.69	4	3	-	-	3	7.5	37.5	-
"-	0.3	0.31	-	1	-	-	9	87.5	92.5	-
Celcure	4.2	24.0	10	-	-	-	-	0	0	-
"-	2.1	12.0	9	1	-	-	-	2.5	2.5	-
"-	1.05	6.6	5	3	1	-	1	22.5	22.5	-
"-	0.53	3.10	-	3	1	-	6	57.5	72.5	-
"-	0.21	1.28	-	-	-	-	10	100	100	0.6
Kreosotolja		270.0	10	-	-	-	-	0	0	-
"-		135.0	10	-	-	-	-	0	0	-
"-		69.8	7	3	-	-	-	0	7.5	-
"-		26.7	1	7	2	-	-	20.0	27.5	-
"-		13.5	1	1	8	-	-	32.5	42.5	-

:) Av oimpregnerat och S 25 finnes 20 stavar i varje serie, av övriga medel 10 stavar.

Tabell 3. Stavförsök med K 33 och S 25; försöksresultat efter ett år i växthus.
I varje serie ingår 10 stavar.

Impregneringsmedel	Imp. lösn. konc. %	Kg/m ³ splintved	A N G R E P P					Rötfaktor efter år		Medelvaraktighet år	
			Inget	svagt	måttligt	svårt	mycket svårt	0.7	1.0		
Oimpr.	-	-	-	-	-	-	-	10	90.0	100	0.8
K 33	3.2	18.0	9	1	-	-	-	-	0	2.5	
	1.6	9.0	10	-	-	-	-	-	0	0	
	0.8	4.5	8	1	1	-	-	-	5.0	7.5	
	0.4	2.25	2	3	2	-	-	3	30.0	47.5	
	0.16	0.9	-	2	1	-	-	7	60.0	80.0	
S 25	3.2	18.0	9	1	-	-	-	-	2.5	2.5	
	1.6	9.0	10	-	-	-	-	-	0	0	
	0.8	4.5	7	1	1	-	-	1	7.5	17.5	
	0.4	2.25	2	2	1	-	-	5	20.0	60.0	
	0.16	0.9	-	-	-	-	-	10	60.0	100	0.9

Tabell 4. Rötfaktorn efter ett år hos S 25-impregnerade stavar i växthusförsök igångsatta vid olika tidpunkter.

Försök utsatt år	S 25-lösningens konc. %				
	3.2	1.6	0.8	0.4	0.16
1955	0	0	0	19.0	75.0
1957	2.5	0	17.5	60.0	100